

Høringsuttalelse nytt finansieringssystem i ikke- kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor.

Uttalelse fra Kulur barnehager, som eier og driver barnehager i fem (5) kommuner i landet:

Grunnlag:

Vi er positiv til ny lov som skal sikre 100 % likebehandling, men meget skeptisk til forslag om kommunal gjennomføring samt flere av punktene i høringsforslaget.

Forutsetning for likebehandling:

Vi anser dette utsagnet om likebehandling som at en privateid barnehage skal motta like mye midler som kommunen faktisk bruker på sine egne barnehager.

Private barnehager, en stor suksess:

De private barnehagene sin innsats for å skaffe full barnehagedekning har vært en stor suksess! Barnehagekøen har blitt kraftig redusert samt at der er oppført svært mange flotte barnehager som blir driftet godt. Alt dette har skjedd på svært kort tid.

Foreldre og ansatte i private barnehager er mer fornøyd med nivået og driften i de private barnehagene enn i de kommunale – noe som igjen gjenspeiler at det den private sektoren driver med er riktig. Der er kommet til mange gründere (spesielt kvinnelige) i bransjen som har medført en meget positiv utvikling i bransjen. Blant annet har det vært fokus på dette med nye og gode fasiliteter til både ansatte og barn.

Med tanke på SSB sine prognoser om estimert befolkningsvekst de neste 40 årene der den norske befolkningen trolig vil overstige 5,5 millioner så vil det bli nødvendig med ytterligere sterk utbygging av private barnehager dersom regjeringen skal holde sitt løfte om full dekning også i fremtiden.

Vi håper at det nye lovforslaget ikke vil drepe den gode gründerånden som eksisterer i dag.

Forenkling/forutsigbarhet:

Siden systemet nå skal endres, så forventer vi at det endres til det bedre. Dette bør etter vårt syn endres med tydelige regler som ikke kan misforstås samt gi god forutsigbarhet.

- **Statstøtte/Kommunal Støtte.**

I dag gis der statsstøtte utifra faste satser for store og små barn.

Kommunal støtte gis utifra kommunen sine utregninger.

Vårt syn er at der bør fastsettes en **fast sum** for store og små barn fra statlig hold både på stats- og kommunalt tilskudd. Dette grunnet at kommunene etter vårt syn ikke har god nok kompetanse eller kapasitet til å følge opp vanskelige utregninger skikkelig. Det florerer med feilutregninger samt at all forutsigbarhet er borte med tanke på tilskudd. En slik endring med faste beløp slik statsstøtten er laget til i dag hadde fjernet en masse misforståelser og unødvendig arbeid for både kommuneansatte samt de private barnehagene. Det hadde også da vært mulig å beregne på forhånd hva man har av midler til disposisjon neste år.

- **Kapitaltilskudd og Administrasjonstilskudd.**

Vedrørende kapitaltilskudd syntes vi også at fast sats per barn er det mest korrekte å gjennomføre da dette er enkelt å håndtere. Vi mener at en sats må settes på statlig nivå og gjelde hele landet. Et administrasjonstilskudd med fast prosentsats syntes vi er en god ide.

- **Uforutsigbare tilskudd.**

Et stort problem i dag er at vi stort sett får vite hvor mye vi får i totale tilskudd først mot slutten på inntektsåret.. Dette gjør det svært vanskelig å drifte og å foreta nødvendige investeringer/oppgraderinger. Eksempelvis mottar vi kompensasjon for lønnsoppgjør først ett år senere, det vil si at vi må forskuttere vesentlig høyere lønnskostnader til enhver tid.

- **Ekvivalent – ett begrep som må fjernes helt eller tydeliggjøres med tanke på tilskudd.**

I praksis så er begrepet ekvivalent brukt om små og store barn og har med areal fordeling samt pedagogtetthet i barnehagen å gjøre. Dette medfører at når man planlegger en avdeling, så må man ta hensyn til dette.

Det som vi smertelig har erfart er at ekvivalent brukes vilkårlig av kommunen og fylkesmannen samt kunnskapsdepartementet med utmåling av tilskudd i de ulike kommunene vi jobber opp mot.

Dette knyttes igjen opp mot endringsmeldinger. Det er små endringer 11 måneder i året. Disse går helt fint igjennom i alle kommuner. Når man imidlertid kommer til hovedendringen i august, så er det per i dag tilfeldig om man får ekstra tilskudd for små barn. Eksempelvis så hadde vi nylig en endringsmelding som gikk fra ca. 30 store barn til 23 små som påførte oss ekstra lønnskostnader på kr. 800.000,- som vi ikke fikk en krone ekstra i tilskudd på. Dette belastet likviditeten vår betydelig.

Kommentar til vår klage som Kunnskapsdepartementet av slo med følgende konklusjon:

"Det har her kun vært en endring på 7 barn som ikke kan anses som vesentlig."

De har med andre ord sett bort fra bruken av ekvivalent som vi er nødt til å ta hensyn til med barneinntak og ansettelse med tanke på utmåling av tilskudd.

Dersom praksisen fortsetter slik den har vært særlig i 2009, så vil det økonomisk sett være mest fornuftig for private barnehager å ta inn en større andel barn over 3 år i augustmåneden, noe som vil medføre at de kommunale barnehagene vil måtte ta støytten med de små – noe som er meget uheldig.

Vi ønsker derfor en tydeliggjøring av begrepet "ekvivalent" på en måte som ikke kan mistolkes på noen som helst måte av noen parter.

Vi ønsker også at dette med endringsmeldinger blir presisert til å gjelde 12 måneder i året.

Vi presiserer og at regjeringen har pålagt oss å ta inn de aller minste barna(1-åringene) som er fødd før 1. september.

Store aktivitetsendringer:

Vi ønsker at dette presiseres hva som menes med dette. I en oppstartsfase bør det klargjøres med klare regler hvordan tilskuddene skal utregnes. I tillegg ved vesentlige driftsendringer, så refererer vi til våre synspunkter vedrørende endringsmeldinger.

Utbyttebegrensninger:

Ved å sette strenge krav på dette så fjerner dere gründerne i bransjen. Investeringslysten til å føre opp nye barnehagebygg blir borte over natten.

Kultur barnehager er organisert i AS-form, hvor dette med utbytte allerede er regulert med tilbakeholdelse av 10 % egenkapital i forhold til totalkapital i aksjeloven.

Da drift av barnehager er en meget kapitalintensiv bransje så blir totalkapitalen nødvendigvis stor og man må holde på i en del år før man kan ta utbytte på grunn av regelen om tilbakeholdelse.

For å komme i utbytteposisjon så må man gjøre en god jobb i mange år. Som eier av en privat barnehage så klarer man ikke å komme i utbytteposisjon ved å jobbe 8 timer dag. Man jobber helg og kveld over en årrekke. Dette gjelder alle bransjer. Dersom man gjør en god jobb så vil man etter hvert komme i utbytteposisjon, noe som er rimelig uavhengig av bransje.

En slik regel om utbyttebegrensning vil fremme latskap og likegyldighet til drift:

I praksis er det bare til å bruke opp alle pengene hvert år – da det ikke betyr noe for ens private lommebok. Kvaliteten på drift og engasjement vil garantert synke betraktelig, noe som i neste omgang vil gå utover barnehagebarna. Enhver bedrift er avhengig av en god leder, og en god leder skal tjene litt ekstra.

Utbytte er også beskattet med 28 % slik at det ikke er enorme summer man sitter igjen med til slutt.

De fleste aktører tar ikke ut så mye i utbytte (jmf. undersøkelser på området) og de har også et svært langsiktig perspektiv på det de holder på med, slik at vi ser ikke annet enn negativitet rundt dette forslaget.

Dersom man ikke kan belønne de som er flink i samfunnet, så får man heller ingen nytenkning eller utvikling. De flinkeste hodene vil forsvinne fra bransjen til andre sektorer.

Vi foreslår at dagens utbytte lovgivning i aksjeloven utvides til å gjelde alle andre selskapsformer innenfor barnehageverden – den er fornuftig etter vårt syn. Den bidrar også til å trygge arbeidsplassene til de som arbeider i barnehagene.

Forslag om tyveri av bygg/tilbakeføring av verdier:

Dette forslaget syntes vi er hårreisende. Først ønsker regjeringen full barnehagedekning der de vil at private skal skaffe full barnehagedekning deretter ønsker de i tillegg å stjele tilbake eiendelene ved et eventuelt salg/opphør.

Utdyping av forslaget:

Det tar inntil 3 år å få prosjektert en barnehage, noe som er både kostbart og som krever mye planlegging, tid og egeninnsats. Det tar videre rundt 1 år å føre opp en barnehage, noe som er tøft mens det står på. Etter dette så tar det vanligvis 3 år å få stabilisert en barnehage med tanke på barn og personale..

Det vil si at det tar om lag gjennomsnittlig 7 år å få en barnehage opp å stå på skikkelig vis med enorm innsats fra eierne.

Vi finner det derfor ekstremt urimelig at staten da kan komme å kreve tilbake en eventuell fremtidig gevinst ved realisasjon og overta bygg og tomt etter at en privat aktør har gjort en 7 årig intensiv jobb med en barnehage. Dersom det ligger en gevinst der så har trolig noen gjort en god jobb i minst 10-15 år, og da er det fullt fortjent.

Private aktører tar videre godt vare på byggene sine, og vedlikeholder de skikkelig i motsetning til kommunal sektor der det meste forfaller. I tillegg klarer de private dette til en lavere kostnad enn hva kommunene klarer.

Vår konklusjon dersom dette blir vedtatt:

- Alt vedlikehold på alle barnehagebygg vil bli redusert til kun det høyst nødvendige. Vedlikehold krever planlegging, oppfølging tid og penger.
- Vi har 4 nye barnehager som vi har tenkt å bygge i 2010/2011 som er godkjent. **Alle disse prosjektene vil bli lagt på is eller avsluttet. Noen av disse er per dags dato påbegynt.**

Det vil da mangle 450 barnehageplasser som 4 kommuner har beregnet inn fra høsten 2011/våren 2012. Alle barnehagen er lokalisert til områder med høy befolkningsvekst.

Vi tror også at om dette blir vedtatt så kommer mange til å slutte med barnehagedrift og overlate alt til kommunen da de kan investere arbeidstiden sin i andre ting som de eier selv, eksempelvis et forretningsbygg som krever mye av det samme, men som ingen kan stjele på veien. Dette vil bli meget kostbart for kommunene i Norge da kommunene har et helt annen syn på pengebruk og styring av drift enn en privat aktør har.

Det har også vært luftet på regjeringsplan om at staten vurderer å bruke de samme føringene som har vært brukt på å få fart på barnehageutbyggingen opp mot etterslepet på bygging av eldreboliger/aldershem. Blir dette "tyveriet" gjennomført i barnehagesektoren nå må staten ta hele denne jobben selv. Ingen private vil ta sjansen å delta i denne utviklingen når staten opptrer slik de nå gjør mot private barnehager.

Epilog:

Det er positive og negative sider rundt disse foreslåtte endringene men vår konklusjon er enkel:

- Forenkle systemet med faste satser på alle tilskudd fastsatt årlig fra statlig hold. Ikke la kommunene styre dette – det kommer til å bli kaos og tilfeldig fordeling.
- La de private aktørene være private uten å transformere disse til kommunale barnehager. Det er ingen tjent med, verken kommunene, vi som ikke-kommunal barnehageaktør eller våre fornøyde brukere.

Dersom dette med utbytte og tilbakeføring av verdier blir gjennomført så går man:

"BAKLENGS INN I FREMTIDEN!"

Med vennlig hilsen

Kulur barnehager ved eierne.